

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/171/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200226
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200226.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: Slovenský pozemkový fond Bratislava, regionálny odbor, Petöfiho 16, 984 01 Lučenec, proti odporcovi: Obvodný pozemkový úrad v Lučenci, Nám. Republiky č. 26, 984 01 Lučenec, za účasti: 1/ Ing. B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., 2/ Ing. S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. a 3/ N. T., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, C., všetci ďalší účastníci zastúpení JUDr. Ladislavom Kováčom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom T.G. Masaryka č. 4, 984 01 Lučenec, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. LC/2012/00068-RE-29 z 23. februára 2012, o odvolaní zúčastnených osôb v 1. až 3. rade proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/5/2012-31 zo dňa 12. septembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/5/2012-31 zo dňa 12. septembra 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie odporcu č. LC/2012/00068-RE-29 zo dňa 23.02.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odporca týmto rozhodnutím rozhodol, že žiadateľ A. U., ktorý zomrel X. Z. XXXX, bol oprávnenou osobou a splňal podmienky podľa § 2 ods. 2 písm. e) zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“), pričom preberateľmi uplatnených nárokov sú dedičia Ing. B. N., Ing. S. U., rod. U. a N. T., rod. U. (ďalší účastníci konania) s tým, že oprávnené osoby splňajú reštitučný titul podľa § 3 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. Týmto v zmysle § 6 ods. písm. a) a d) zákona č. 503/2003 Z.z. priznal právo na náhradu v primeranej výmere a bonite za pozemky v k. ú. F.pecifikované v napadnutom rozhodnutí, a to Ing. B. N. priznal právo na náhradu v podiele 1 z jednej polovice, Ing. S. U. v podiele 2/4 z jednej polovice a N. T. v podiele 1 z jednej polovice. Odporca

považoval za dostatočne preukázané, že majetok odňatý vlastníkovi Dr. N. K. v zmysle nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR spadá do rozhodného obdobia a teda je splnené ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že v prvom rade skúmal dôvodnosť odvolacej námietky navrhovateľa, že žiadateľom uplatnený reštitučný nárok nemožno subsumovať pod zákon č. 503/2003 Z.z. vzhľadom k tomu, že predmetné konfiškačné rozhodnutie vo vzťahu k právnomu predchodcovi žiadateľa resp. jeho právnych nástupcov Dr. N. K. bolo vydané dňa 19. júla 1946, teda pred 25. februárom 1948, a následne, či oprávnené osoby spĺňajú reštitučný titul podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona.

V konaní nebolo sporné, že k strate vlastníctva predmetných nehnuteľností zapísaných v PKV č. 2260 k. ú. F. došlo rozhodnutím Konfiškačnej komisie v sídle Okresného národného výboru v Lučenci č. 21/16/B-1 946 zo dňa 19. júla 1946, teda pred rozhodným obdobím v zmysle § 2 ods. 1 citovaného zákona (od 25.02.1948 do 01.01.1990), nebola teda splnená základná podmienka stanovená v citovanom § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. Z ustanovenia § 3 ods. 2 veta druhá zákona č. 503/2003 Z.z., z ktorého odporca odvodil existenciu reštitučného nároku Dr. N. K. ako oprávnenej osoby, vyplýva zaradenie aj ďalšieho okruhu osôb, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov (vrátane odňatia majetku na základe Nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR), ale iba za podmienky, že ich majetok bol skonfiškovaný rozhodnutím Konfiškačnej komisie alebo Zboru poverenikov po 25. februári 1948 (s výnimkou prípadov, ak by išlo o osoby súdne postihnuté podľa osobitných predpisov), čo však nie je prípad pôvodného vlastníka Dr. N. K.. Ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. len rozširuje okruh subjektov a definuje stanovením kritérií ďalšiu skupinu oprávnených osôb na vydanie nehnuteľností, avšak za predpokladu, že im vznikol nárok na jeho vyňatie podľa osobitných predpisov, samotné však nezakladá nárok vyňatia majetku spod konfiškácie z hľadiska vecného, časového alebo z iných hľadísk, preto ho nemožno aplikovať bez použitia ďalších ustanovení zákona a osobitných predpisov, na ktoré zákon odkazuje. Vzhľadom na uvedené, bez toho, aby sa zaoberal ďalšími námietkami odvolateľa, považoval krajský súd rozhodnutie odporcu za vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil a vec vrátil správnomu orgánu na ďalšie konanie.

Úspešný navrhovateľ si neuplatnil trovy konania, preto súd o nich nerozhodoval.

Proti rozsudku krajského súdu podali zúčastnené osoby v 1. až 3. rade v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a rozhodnutie odporcu potvrdil. Podstatou podaného odvolania je námietka, že oprávnenou osobou z reštitučného nároku nebol Dr. N. K., ale A. U., preto rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V pozemkovej knihe zapísaný vlastník dr. N. K. bol v čase vojny zadržaný do koncentračného tábora, kde v roku 1944 zahynul. Podľa vtedy platného obyčajového práva dedič nadobudol dedičstvo dňom smrti poručiťľa, takže A. U. sa stal vlastníkom predmetných reštituovaných nehnuteľností dňom vyhlásenia dr. N. K. Okresným súdom v Lučenci za mŕtveho, t. j. dňom XX.XX.XXXX, teda v rozhodnom období bol výlučným vlastníkom reštituovanej nehnuteľnosti. Rozhodnutie konfiškačnej komisie teda smerovalo nie proti vlastníkovi predmetných pozemkov, ale proti už nežijúcej osobe. Uvedené vyplýva z písomných dokladov, ktoré sú súčasťou správneho spisu, preto nedostatok argumentácie v odôvodnení rozhodnutia nie je dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 250j ods.2 O.s.p., keďže bolo vydané v súlade so zákonom.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v preskúvanom rozhodnutí č. LC/2012/00068-RE-29 uvádza Dr. N. K. ako pôvodného vlastníka a žiadateľa o reštitúciu A. U. ako jedínú oprávnenú osobu, čo vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia. Ako reštitučný titul použil ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z., keďže pôvodnému vlastníkovi bol odňatý majetok podľa uvedeného ustanovenia a preto bola v rozhodnutí preskúvaná osoba Dr. N. K. a nie žiadateľ A. U.. Dr. N. K. bol vyhlásený za mŕtveho uznesením súdu č. M 241/46/7, ktoré nadobudlo právoplatnosť

pravdepodobne v roku 1946, ak nie neskôr a dovtedy treba podľa práva každú fyzickú osobu považovať za osobu žijúcu. Nemožno preto jednoznačne uzavrieť, že konfiškačné rozhodnutie č. 21/16-h-1946 zo dňa 19. júla 1946 proti Dr. N. K. bolo rozhodnutie proti už nežijúcej osobe. Napriek tomu odporca trvá na potvrdení svojho rozhodnutia a zrušení rozsudku krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.09.2013 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p., teda z dôvodu, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Týmto rozhodnutím správny orgán rozhodol, že 1. žiadateľ A. U. bol oprávnenou osobou - spĺňal podmienky § 2 ods. 2 písm. e) zákona a Ing. B. N., Ing. S. U., N. T., rod. U. sú preberateľmi uplatnených nárokov v rozsahu 1, resp. Ing. S. U. 2/4 podielu podľa citovaných dedičských rozhodnutí, 2. oprávnené osoby spĺňajú reštitučný titul podľa § 3 ods. 2 zákona a 3. priznáva sa im právo na náhradu za špecifikované pozemky v k. ú. F. v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) a d) zákona. Podstatou odôvodnenia tohto rozhodnutia je záver, že k strate vlastníctva nehnuteľností došlo rozhodnutím Konfiškačnej komisie v sídle ONV v Lučenci číslo: 21/16-5-1946 zo dňa 19. júla 1946, v ktorom konfiškačná komisia rozhodla o skonfiškovaní pôdohospodárskeho majetku N. K. v zmysle nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR s tým, že obdržané podklady preukazujú, že majetok v čase konfiškácie bol vlastníctvom Dr. N. K.. Pri svojom rozhodnutí odporca vychádzal z právneho názoru, že majetok odňatý v zmysle nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR spadá do rozhodného obdobia a teda je splnené ustanovenie § 2 ods. 1 zákona 503/2003 Z.z. Tento právny názor nepovažoval krajský súd za správny, preto rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vyčerpávajúcim spôsobom právne vyargumentoval svoj záver, prečo rozhodnutie konfiškačnej komisie zo dňa 19. júla 1946, aj keď bolo vydané podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR, nespadá do rozhodného obdobia, vymedzeného zákonom v ustanovení § 2 ods. 1 zákona ako obdobie od 25. februára 1948 do 1. januára 1990. Odvolací súd sa s jeho právnym názorom v tejto otázke stotožňuje s tým, že ide v tomto smere už o ustálenú judikatúru najvyššieho súdu. Napokon ani odvolatelia s týmto právnym názorom nepolemizujú. Odvolací súd preto iba na doplnenie odkazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžr/58/2011, ktoré síce riešilo reštitučný nárok uplatnený ešte podľa zákona č. 229/1991 Zb., ale odpoveď na právnu otázku, či je možné vykladať ustanovenie § 6 ods. 2 tohto zákona ako osobitné ustanovenie, ktoré rozširuje časovú pôsobnosť zákona aj pred rozhodné obdobie, platí aj vo vzťahu ustanovenia § 3 ods. 2 a § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. V tomto rozhodnutí sa najvyšší súd vyjadroval aj k stanovisku č. 45/1998 Správneho kolégia publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so záverom, že „predmetné stanovisko sa nezaoberá otázkou rozhodujúceho obdobia, ani tým, či je pri posudzovaní reštitučného titulu možné ísť aj pred zákonom ohraňované rozhodujúce obdobie, ale naopak rieši otázku rozsahu poľnohospodárskeho majetku.“ Za spresňujúcu považoval argumentáciu vyslovenú v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. M-Sždov 3/03, ktorého podstatné myšlienky sú obsiahnuté aj v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, preto nie je potrebné ich opakovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, viazaný rozsahom odvolania, preskúmal rozsudok krajského súdu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v jeho odôvodnení, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami navrhovateľa, ktoré boli relevantné pre rozhodnutie vo veci samej a - ako už bolo povedané - odvolací súd sa s ním stotožňuje v celom rozsahu. Z uvedeného teda vyplýva, že rozhodnutie odporcu je založené na nesprávnom právnom posúdení, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za zákonné a takéto

rozhodnutie, keďže výrok a jeho odôvodnenie tvoria neoddeliteľný celok, nie je možné potvrdiť, ako sa mylne domnievajú odvolatelia.

Podstatou podaného odvolania je námietka nesprávneho právneho posúdenia, keďže odvolatelia majú za to, že konfiškačné rozhodnutie bolo vydané v čase, keď už dr. N. K. nežil, s čím sa vlastne odporca vzhľadom na svoj právny názor podrobne nezaoberal, takže možno dospieť k záveru, že zistenie skutkového stavu bolo na posúdenie veci nedostačujúce, resp. - podľa odvolateľov - je v rozpore s obsahom spisov, čo ale zakladá ďalší zákonný dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia odporcu.

Preto po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právneho názoru vysloveného v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože odvolatelia neboli úspešní, navrhovateľovi trovy nevznikli a odporca na ich náhradu nemá zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.